

สนใจสมัครสมาชิกติดต่อ : สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ต.เขารูปช้าง อ.เมือง จ.สงขลา 90000

โทรศัพท์ 047-311895, 312036, 311340, 312076 โทรสาร. 074-442054 E-mail : nica@nicaonline.com ฉบับที่ 2 / 2548 เดือนพฤษภาคม 2548

NEWS

- ▶ ข่าวจากบรรณาธิการ
- ▶ เลาะทะเลสาบแลฟาร์มทะเล
- ▶ กิจกรรมฟาร์มทะเล
- ▶ เสียงสะท้อนจากชาวประมง
- ▶ สถานะประมงรอบทะเลสาบ

ประมงพื้นบ้านสทิงพระ จับกุ้งได้มากเป็นประวัติการณ์

9 ตัน ผลจากฟาร์มทะเลในเดือน ม.ค. 48

ข่าวจากบรรณาธิการ

จดหมายข่าวฉบับนี้เป็นฉบับที่ 2 ในเดือนที่ผ่านมาทางทีมงานได้ออกสำรวจสถานะการทำการประมงรอบทะเลสาบ พบว่ากุ้งกุลาดำกิจกรรมฟาร์มทะเลเริ่มโต ชาวประมงเริ่มทำการจับได้เมื่อเดือนที่แล้ว(เม.ย. 48) จับได้ 2.7 ตัน มาในเดือนนี้สามารถจับได้ 9.13 ตัน โดยบริเวณที่จับได้ได้แก่ฟาร์มทะเล บริเวณตำบลคลองรี ตำบลลุด อำเภอสทิงพระและ ที่บริเวณอำเภอปากพะยูน เป็นแหล่งรับซื้อกุ้งกุลาดำที่มาจากเกาะหมาก และเกาะนางคำ เนื่องจาก อด.มีการรณรงค์ให้มีการจับกุ้งไซส์ใหญ่ ใช้วงขนาด 5 ซม. ขึ้นไป ตามที่ได้ตกลงกัน ในเดือนนี้ทางโครงการก็ยินดีที่มีโอกาสต้อนรับแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการจัดการทรัพยากรโดยชุมชนกับชาวประมงในโครงการ CHARM ที่มาจาก ตรัง กระบี่ พังงา ภูเก็ต สุราษฎร์ฯ คงได้ข้อคิดและแนวทางในการจัดการทรัพยากรไม่มากนัก้อยครับ จดหมายข่าวฉบับนี้ได้แจกจ่ายไปยังเครือข่ายรักษ์...เลสาบ ต้องขอขอบคุณสถาบันสิ่งแวดล้อมไทยที่ช่วยเชื่อมโยงเครือข่ายเข้าด้วยกัน

ฐานันตร์ ทัดตานนท์

บรรณาธิการ : ฐานันตร์ ทัดตานนท์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ :

ขงยุทธ ปรีดาลัมพะบุตร

กองบรรณาธิการ :

อรัญญา อิศวารีย์

ภาสกร ภูมิพลกรัง

นิคม ละอองศิริวงศ์

ประมัยพร ทองคนารักษ์

ฉวีวรรณ หนูนุ่น

งานศิลป์ : ศุภลักษณ์ พรหมศร

โครงการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง (CHARM)

นำชาวประมงเยี่ยมชมกิจกรรมฟาร์มทะเลโดยชุมชน

เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2548 ที่ผ่านมา มีโครงการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง โดยมีชาวประมงในพื้นที่จังหวัดกระบี่/พังงา/ภูเก็ต/ตรัง/สุราษฎร์ธานี จำนวน 50 ราย เพื่อมาศึกษาดูงานฟาร์มทะเลโดยชุมชนมีส่วน ร่วมโครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลา โดยมีคุณไพบุลย์ บุญลิปตานนท์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งกระบี่ และคณะ รับคำบรรยายจากคุณขงยุทธ ปรีดาลัมพะบุตร ถึงความเป็นมาและรายละเอียดของงานฟาร์มทะเลโดยชุมชน

วันที่ 14 พฤษภาคม 2548 ได้เดินทางไปเยี่ยมชมโครงการฟาร์มทะเลที่ ต.ลุด อ.สทิงพระ จ.สงขลา โดยได้ร่วมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำการประมงในทะเลสาบสงขลาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและประโยชน์ของการทำฟาร์มทะเลจากชาวประมง โดยผู้ใหญ่บ้านปรีชา คงเจริญ ได้กล่าวถึงรายละเอียดและขั้นตอนในการทำการประมง ข้อกำหนด แนวทางในการควบคุมดูแล การรวมกลุ่มชาวประมงเพื่อทำกิจกรรมการควบคุมดูแลฟาร์มทะเล การสร้างจิตสำนึกให้เพื่อนชาวประมงในการจับอย่างมีความรับผิดชอบ

เลาะเลาะพบ แลฟาร์มทะเลที่ถูกต้อง

เมื่อราวต้นเดือนพฤษภาคม 2548 ได้มีโอกาสไปตรวจเยี่ยมสมาชิกประมงอาสา กิจกรรมฟาร์มทะเลโดยชุมชน โครงการฟื้นฟูทะเลสาบสงขลา ซึ่งทางสถาบันฯ ได้จัดฝึกอบรมโครงการไปเมื่อประมาณต้นปีที่ผ่านมา โดยกิจกรรมฟาร์มทะเลโดยชุมชนนี้ จะดำเนินการฝึกอบรมประมงอาสาเขตละ 30 คน ปีหนึ่งๆ มี 5 เขต ก็รวมกันได้ 150 คน ประมงอาสาที่เข้าร่วมการอบรมก็จะพัฒนาฟาร์มทะเลโดยชุมชน หน้าหมู่บ้านของตนเองกันขึ้นมา กำหนดกฎเกณฑ์ในการใช้เครื่องมือประมงกันว่าอย่างไร ใช้ได้อย่างไร ใช้ไม่ได้ และส่วนใหญ่มีความเห็นเกี่ยวกับตาอวน 3 ชั้น ที่ใช้กันว่าไม่ควรจะต่ำกว่า 5 ซม. ทั้งนี้เพื่อจับกุ้งกุลาดำที่ทางกรมประมงไปปล่อยในโครงการ ปีนี้ตั้งเป้าไว้ในส่วนของสถาบันฯ 25 ล้านตัว รวมๆกับที่โรงเพาะฟักเอกชนร่วมสมทบ คาดว่าไม่ต่ำกว่า 30 ล้านตัว

นายสมควร สุวรรณรัมย์ เป็นประมงอาสาของตำบลคูขุดที่ทางทีมงาน ได้ไปเยี่ยมในวันนั้น กล่าวว่า ผลผลิตกุ้งกุลาดำในช่วงนี้จับได้จากพื้นที่ฟาร์มทะเลวันละ 4-5 กก. โดยใช้อวน 3 ชั้น 40 ฟันเรียงต่อกัน ขนาดตาอวน 5 ซม. ขนาดของกุ้งที่จับได้มากที่สุดคือ 20,25,15 ตัว/กก. ตามลำดับ นอกจากนี้ชาวประมงจากตำบลคูขุด ที่เข้าไปทำการประมงในพื้นที่ฟาร์มทะเล ยังมีชาวประมงจากเกาะหมาก เกาะเสื่อ เกาะโคบ จ.พัทลุง ซึ่งอยู่ตรงข้ามกับฝั่งอำเภอสติงพระ เข้ามาร่วมจับกุ้งจากโครงการวันละ 30 ต้า นอกจากนี้จะเป็นชาวประมงจับกุ้งจากฟาร์มทะเล นายสมควร ยังแปลงร่างเป็นพรานลมวกในบางวัน เขากล่าวว่า ปีนี้ผมแปลงปลากะพงขาวขนาด 3-5 กก./ตัว ได้ประมาณ 70-80 ตัว ปีนี้ปลากะพงขาวค่อนข้างชุกชุม ทางทีมงาน ได้โอกาสเหมาะจึงบอกว่า ปีนี้ทางสถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำปล่อยลูกปลากะพงขาวขนาด 1 ซม. ไปประมาณ 500,000 ตัวเมื่อต้นปี ส่วนลูกพันธุ์กุ้งกุลาดำได้ปล่อยไปแล้วที่ ต.คูขุด ประมาณ 3 ล้านตัว

สำหรับสภาพแวดล้อมทางน้ำบริเวณคูขุดในช่วงนี้มีสาหร่ายเกิดขึ้น โดยทั่วไปในทะเล ทำให้ชาวประมงที่วางอวนสามชั้นลอยกุ้งมักประสบปัญหาเกี่ยวกับสาหร่ายมาพันอวน ทำให้ประสิทธิภาพในการจับกุ้งลดลง กุ้งปีนี้ติดค่อนข้างเยอะ ชาวประมงที่หากิน โดยการไล่กุ้งปลากล่าวกับทีมงาน โดยสังเกตจากตากุ้งที่สะท้อนแล้วไฟในยามที่เขาออกหากินในยามค่ำคืน ถ้ากุ้งติดเยอะแบบนี้ หน้าน้ำปีนี้ (พ.ย.-ธ.ค.) คงจะสนุกแน่ เขากล่าวทิ้งท้าย

บ้านช่องพื้น สร้างจิตสำนึก

ร่วมกิจกรรมฟาร์มทะเล

ตั้งแต่ปี 2545 กิจกรรมการอนุบาลกุ้งกุลาดำก่อนปล่อยลงสู่ทะเลสาบสงขลา นั้นสร้างความพึงพอใจต่อผลผลิตที่ได้ ทำให้ชาวประมงมีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นที่ยอมรับในโครงการฯ และบ้านช่องพื้น ต.เกาะหมาก อ.ปากพะยูน จ.พัทลุง ก็เป็นจุดหนึ่งดำเนินการ แต่ต่อมาปี 2546-2547 มีการปล่อยสัตว์น้ำในพื้นที่ดังกล่าว ได้ขาดหายไปเนื่องจากทางกรมประมงต้องไปขยายเขตพื้นที่อื่น ทำให้พื้นที่ดังกล่าวไม่มีกุ้งกุลาดำให้จับ จึงมีผลสะท้อนทำให้ชาวประมงยอมรับว่าหากไม่ได้รับความช่วยเหลือจากกรมประมงก็จะไม่มีสัตว์น้ำให้จับ และปีนี้ทางสถาบันฯ ได้นำกุ้งกุลาดำไปปล่อยเพิ่มเติม ทำให้ได้รับการตอบรับและความร่วมมือเป็นอย่างดีที่เข้ามามีส่วนร่วมในทุกๆ กิจกรรม พร้อมทั้งได้มีกองทุนของชมรมอมมทรัพย์หมู่บ้าน ร่วมสนับสนุนในการซื้ออวนมุ้งสีฟ้ามาทำการอนุบาลกุ้งกุลาดำที่นำมาปล่อย ตลอดจนอาหารกุ้งในการอนุบาลดูแล และยังมีความคิดเห็นว่าการอนุบาลก่อนปล่อยสามารถทำให้กุ้งมีอัตราการรอดที่ดีกว่า กุ้งที่แข็งแรงสามารถปรับเข้ากับสภาพแวดล้อม และหลบหลีกศัตรูได้ และพร้อมที่จะมีมาตรการในการบริหารจัดการดูแลการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งจากการศึกษาถึงอัตราการรอดของการอนุบาลก่อนปล่อยพบว่า หากชุมชนใดมีความตั้งใจในการดูแลให้อาหาร มีการจัดการที่ดี จะทำให้อัตรารอดของกุ้งสูง เพราะที่ผ่านมาชุมชนแห่งนี้สามารถทำให้อัตรารอดของกุ้งได้สูงจริง สถาบันฯ ขอชื่นชมกับทางชุมชน เห็นแล้วปลื้มใจแทนกรมประมงจริงๆ ยังไงก็ขอให้ร่วมกันสร้างจิตสำนึกเช่นนี้ตลอดไป และขอฝากว่าหากทางชุมชนสามารถพัฒนาในการบริหารจัดการ โดยชุมชนเองได้ ก็เป็นอีกทางหนึ่งที่จะเป็นชุมชนนำร่องแก่ชุมชนอื่นๆ ได้

เสียงสะท้อนจากชาวประมง ‘ เลสาบ สงขลา

สำหรับคอลัมน์นี้เป็นเรื่องราวที่ชาวบ้านเรียกเรื่องต่อที่ทีมงานสำรวจว่าให้ช่วยแก้ไขด้วยและถ้าเป็นไปได้ก็ขอให้เร็วและด่วนที่สุด ส่วนเรื่องราวที่ชาวบ้านร้องมานั้นมีกันหลายอย่างด้วยกันทั้งปัญหาและการฟื้นฟู ซึ่งผมพอจะจำแนกได้ดังนี้

1.การวางยาปลา บริเวณอ่าวท่ายาง ม. 2 ต.ปากพะยูน ซึ่งเป็นการทำลายสัตว์น้ำแบบยั่งยืนเลขที่เดียว เพราะจะทำลายสัตว์น้ำหมดเลขที่อาศัยบริเวณนี้ การวางยานั้นนับว่าเป็นการเห็นแก่ตัวมากอย่างนี้ก็หมดซี...เลิกเสียเถอะครับ หันมาทำประมงแบบชาวบ้านทั่วๆ ไปดีกว่า เพราะจะได้หากินกันนานๆ

2.การซื้อปลา บริเวณทะเลน้อย อ.ควนขนุน ก็เป็นการทำลายอีกแบบหนึ่ง ซึ่งก็ไม่ต่างอะไรกับการวางยาปลาหรอก แต่จะกินบริเวณค่อนข้างกว้าง และถึงขั้นทำลายพันธุ์สัตว์น้ำ เรียกได้ว่าถนอมถนอม โคนเลขที่เดียวแล้วอย่างนี้จะไปเหลือหรือ! และขอให้เลิกพฤติกรรมนี้ด้วย มิฉะนั้นลูกหลานท่านจะรู้จักสัตว์น้ำเพียงแค่นี้ในรูปภาพเท่านั้น.....

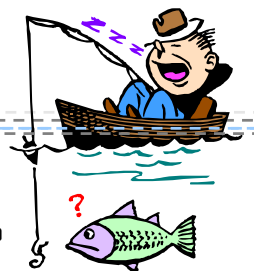
3.ชาวบ้านปากพะยูนต้องการให้กรมประมงช่วยปล่อยปลากะพงขาวด้วย

4. แลพบะแล้ ม.3 ไม่มีกุ้งกุลาดำเลยตลอดทั้งปี และให้ประมงช่วยปล่อยด้วย แม่ค้า ม.3 ชะแล้ บอกว่า ทำไมกุ้งแชบ๊วยแถบนี้ถึงเล็กมาก มีแต่ขนาด 100 ตัว/กก. เมื่อก่อนขนาด 100 ตัว ประมาณ 10 วัน แม่ค้าจะได้ขนาด 50 ตัว/กก.แต่เดี๋ยวนี้อายุ 1 เดือนแล้วยังคง 100 ตัว/กก. เหมือนเดิม... (ขึ้นอยู่กับสภาวะแวดล้อม)

5. หมู่ 5 ท่าหิน การปล่อยกุ้งขนาดช่วงไปหน่อย ชาวบ้านขอให้ประมงปล่อยกุ้งบ่อขึ้น ตอนนี้จับกุ้งด้วยกวดไม่ได้เลย เพราะมีสาหร่ายเยอะมาก ดังนั้นชาวบ้านเลยจับกุ้งด้วยวิธีชาวบ้านที่เรียกว่า “โละ” ก็นับว่าได้คืน 200 กว่าบาททุกคืน

กุ้งที่ได้ ถ้าไม่โลกเราสามารถเลือกขนาดกุ้งได้เลยว่าจะเอาไซส์ไหน วันที่ออกสำรวจชาวบ้านนำกุ้งมาให้ดูมีขนาดสวยมาก 20-30 ตัว/กก. ชาวบ้านแถบนี้บอกว่าพวกเขาจะไม่จับกุ้งที่มีขนาดเล็กเด็ดขาด เราฟังแล้วก็ชื่นใจแทนอยากให้ชาวบ้านรอบทะเลสาบคิดอย่างนี้จัง....

และนี่ก็เป็นเหตุการณ์รอบทะเลสาบประจำเดือนพฤษภาคม 2548 นี้ อันไหนที่ตีก็ขอให้ดำรงไว้ ส่วนอย่างไหนที่กระทำผิดอยู่ก็ขอให้เลิกเสีย

วิถีชีวิตประมงพื้นบ้าน ทะเลสาบสงขลา

“กู๊ด กู๊ไซ คีนๆ หนึ่งพากุ้ง พายปลาหลบบ้าน หมายไม่รอด ขายกุ้ง ขายปลา ส่งเบี่ยให้ไอ่บ่าว ไอ่สาวเรียน ชาดบายเหม็ด” ประโยคนี้เป็นคำพูดของชาวประมงบริเวณทะเลสาบสงขลาเมื่อไม่กี่วันมานี้เอง แต่เสียชายนะครับ มันเป็นสถานการณ์ที่เคยเกิดขึ้นเมื่อหลายสิบปีที่แล้ว ถ้าจะให้ชาวประมงพูดใหม่โดยเอาสถานการณ์ที่เคยเกิดขึ้นในปัจจุบัน เชื่อเหลือเกินครับว่าต้องเป็นคำพูดที่สลดใจ เป็นสิ่งที่ทุกคนไม่อยากให้เกิดขึ้น โดยเฉพาะกับชาวประมง

จากสภาวะความเสื่อมโทรมของทรัพยากรประมง และสภาพแวดล้อมส่งผลให้ปริมาณสัตว์น้ำลดลงอย่างต่อเนื่องกระทบต่อวิถีชีวิตของชาวประมงรอบๆ ทะเลสาบอย่างกว้างขวาง การแข่งขันเก็บเกี่ยวเอาทรัพยากรประมง กลายเป็นปัญหาสำคัญที่ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น มีการทำการประมงที่ผิดกฎหมาย ทำลายลูกพันธุ์สัตว์น้ำตัวจอร์จิวิตของสัตว์น้ำได้แก่โพงพาง อวนรุน และการวางยา นอกจากนี้ก็ยังมีไซ่นั่งนับพันที่เป็นประการกั้นการอพยพย้ายถิ่น การแพร่พันธุ์ประกอบกับสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรม จากน้ำทิ้งจากชุมชน จากโรงงานอุตสาหกรรม จาก การเกษตรและจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำลงสู่ทะเลสาบ ปัจจัยดังกล่าวเป็นสาเหตุทำให้สภาวะทรัพยากรประมง และสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบทางสังคมโดยตรงต่อชาวประมงที่ยังชีพด้วยการประมงเป็นหลัก บ้างก็ต้องอพยพย้ายถิ่นฐานเปลี่ยนวิถีชีวิต ไปสู่อาชีพ

อื่นที่ห่างไกลจากครอบครัว เช่น รับเหมาก่อสร้าง, รับจ้างทั่วไป และอื่นๆ แต่ก็ยังมีชาวประมงอีกไม่น้อยที่ยึดอาชีพและมีวิถีชีวิตแบบเดิมๆ เพราะคิดว่าอาชีพที่ทำนี้เป็นสิ่งที่สืบทอดปฏิบัติกันมาหลายชั่วอายุคนจะคิดจะร้ายอย่างไรก็ยังมีใจในอาชีพที่ทำ

ส่วนลูกๆ หลานๆ คนรุ่นใหม่ไม่ต้องพูดถึงหรือครับ ถ้าจะให้ใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย และแต่ละวันออกเรือหาปลาคงจะลำบากหน่อยเพราะสังคมมันเปลี่ยนไป

กรมประมงโดยสถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง จ.สงขลาทราบถึงปัญหานี้ดี ถึงได้พยายามปล่อยพันธุ์กุ้งตามที่เห็นๆ กันอยู่นั้นแหละครับ แต่ถึงจะปล่อยกุ้งร้อยล้าน พันล้านตัว ก็ไม่สามารถเรียกวิถีชีวิตแบบเดิมๆ ของคนรอบทะเลสาบสงขลากลับมาได้หรือครับ

ตัวของพวกเราเองนั่นแหละ ที่จะช่วยเยียวยาทะเลสาบสงขลาได้ช่วยกันนะครับสิ่งไหนที่เป็นภัยต่อสัตว์น้ำและสิ่งแวดล้อมก็อย่าไปทำสิ่งไหนที่ทำแล้วดีก็ช่วยกันส่งเสริม ถ้าทุกคนร่วมใจกันผมเชื่อครับว่าบรรยากาศเก่าๆ ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความสุข, มีวิถีชีวิตแบบเรียบง่าย, ไม่มีการแข่งขัน, โดยเฉพาะทรัพยากรประมง สิ่งเหล่านี้จะกลับคืนสู่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาอีกครั้งหนึ่ง ถึงจะไม่เหมือนเดิม แต่ก็ดีกว่าปล่อยให้มันเลวร้ายกว่าเดิมไม่ใช่หรือครับ

โดย ไร่นาง

สำรวจสถานะประมงรอบทะเลสาบเดือนพฤษภาคม 2548

ก่อนเข้าเรื่องขอแสดงความยินดีกับหงส์แดงด้วยที่เข้าชิงยูฟ่าแชมเปียนลีกเป็นครั้งแรกในรอบ 20 ปี (เชียร์ตั้งนานเพ็งเจอ...) นับว่าเดือนนี้เป็นเดือนแห่งความสวยงามเลยทีเดียว... ได้มีอะไรเสียแล้วที่เดือนนี้ประเทศไทย ได้มีโอกาสต้อนรับสาวงามทั่วโลกเลย เพราะจะมีการประกวดมิสยูนิเวิร์สขึ้นในประเทศไทยปลายเดือนนี้ เราในฐานะเจ้าภาพก็ขอต้อนรับด้วยรอยยิ้มงามๆ ให้สมกับคำว่า “Land of smile” ได้มีอะไรที่สวยงามๆ โลกนี้ก็น่าอยู่ยิ่งขึ้น แต่ถ้าสวยแล้วเป็นพิษก็ไม่เอาด้วยละดังทะเลสาบสงขลาของเราเหมือนกัน ทะเลสาบคู่ออกจะสวยงามมากแต่ถ้าไม่มีสัตว์น้ำเลยหรือมีแต่คนทำความสกปรกหรือทำลาย แหล่งสวยงามนั้นด้วยการทำประมงที่ผิดๆ อย่างการช้อนปลา การวางยาปลา เหล่านี้เป็นต้น ถ้าเป็นอย่างนี้แล้วอีกหน่อยจะไปเหลืออะไร.... และจากการสำรวจรอบทะเลสาบเดือนนี้พบว่า...

ทะเลน้อย ปลาที่จับได้ก็เป็นปลาช่อน ปลาดุกและปลาหมอช้างเหยียบ เพราะเป็นพื้นที่น้ำจืด และในส่วนของปัญหาที่ยังคงเป็นการ

ช้อนปลา ปัญหาเดิมๆ ที่มักได้รับรายงานจากชาวประมงเสมอ เมื่อออกสำรวจสถานะประมง โคนกรอกหุมจากชาวประมงแถบนั้น ทุกครั้งที่ออกสำรวจดังนั้นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ก็ขอฝากช่วยดำเนินการเรื่องนี้ด้วยจะขอบพระคุณยิ่ง...

ทะเลหลวง ปลาหัวแข็งหนวดอ่อน พบมาก โดยรวมแล้ว 300-400 กก./วัน และพบแถบนาปะขอและจองถนน ส่วนกึ่งกลางลำยังเจอไม่มากนัก โดยได้ 6-8 กก./วัน ส่วนที่ระโนด จะเป็นกึ่งกำกรวม ได้ 20-30 กก./วัน

ทะเลสาบตอนใน ยังคงเป็นจุดเด่นและเป็นจุดที่น่าสนใจของผู้คนรอบทะเลสาบ เพราะจะเป็นศูนย์แห่งเศรษฐกิจและเดือนนี้ กูลาคาก็เป็นพระเอกของเรื่อง เช่น เคยได้เยอะมากกว่าเดือนที่แล้วอีกนี้แหละครับผลพลอยได้จากการทำฟาร์มทะเล ชาวบ้านคุยให้ฟังว่าเมื่อก่อนจะไม่มีหรือกึ่งกูลาคาก็มีขนาดไซค์สวยงามขนาดนี้ คือ ประมาณ 15-20 ตัว/กก. และจะจับไม่ได้มากขนาดนี้และเขาฝากขอบพระคุณประมงมาด้วย เห็นชาวบ้านยิ้ม

แหมอย่างนี้เราก็ชื่นใจด้วย... โดยแถวปากพะยูนจะจับได้ 90-110 กก./วัน นับว่าเป็นผลผลิตที่เยอะมากทีเดียว ส่วนที่ทำหินจะได้น้อยลงมาหน่อยประมาณ 20-30 กก./วัน และที่คลองรี คุชุดแถวนี้ก็นับว่าใช้ได้ทีเดียว โดยประมาณ 60-80 กก./วัน ส่วนปัญหาของคุชุดที่เดียวช่วงท้ายแล้วกัน....

ทะเลสาบตอนนอก ส่วนใหญ่จะทำประมงด้วยไซและโพงพาง ดังนั้นสัตว์น้ำก็จะได้เป็นกึ่งแซบวัยและกึ่งหัวแข็งเล็ก ซึ่งแถวสทิงหม้อจะได้เป็นแซบวัยเยอะมากประมาณ 200-300 กก./วัน ที่เหลือก็กึ่งหัวแข็งเล็ก โดยได้ประมาณ 100-150 กก./วัน ส่วนกูลาคาก็พอมีบ้างแต่ประปราย โดยได้ประมาณ 4-5 กก./วัน

และทั้งหมดนี้ก็คือเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวของสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่มีความสำคัญมากต่อการดำรงชีวิตของชาวประมงรอบทะเลสาบ และถ้าเป็นไปได้ก็ขอให้ช่วยกันทุกเดือนเพื่อที่ชาวบ้านแถบทะเลสาบจะได้มีความสุขกันถ้วนหน้า

เสภา ประสาชามทะเล

โดย โรจน์ลง

จับกุมเรือประมงหางยาวลักลอบใช้ยาเบื่อเมาทำการประมงในทะเลสาบสงขลา

วันที่ 13 พฤษภาคม 2548 เวลา 04.40 น. นายสรวิช จันทรแก้ว ตำแหน่ง นายเรือ 6 ผู้ควบคุมการปฏิบัติงานเรือตรวจประมงทะเลเรือโบ๊ต 615 พร้อมเจ้าหน้าที่ประจำเรือ ได้ทำการจับกุมเรือประมงหางยาวลักลอบใช้ยาเบื่อเมาทำการประมงในทะเลสาบสงขลา โดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งมีความผิดตามประกาศการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2490 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. การประมง พ.ศ. 2490 ฉบับลงวันที่ 20 เดือนมกราคม พ.ศ. 2532 บริเวณท้องที่ทะเลสาบสงขลา ต.เกาะข่อย อ.เมือง จ.สงขลา จำนวน 1 คดี ผู้ต้องหา 2 คน

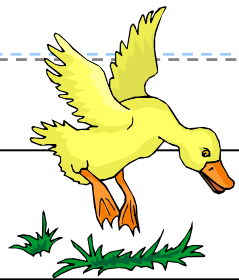
โดยมีนายมุฮัมหมัด บินล่าเต๊ะ อายุ 17 ปี บ้านเลขที่ 32/1 หมู่ที่ 7 ต.คูเต่า อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา เป็นผู้ควบคุมเรือ โดยมีของกลางที่ใช้และได้มาจากกรกระทำผิดความผิด ดังนี้

1. เรือประมงไม่มีชื่อ ไม่มีหมายเลขทะเบียน	จำนวน 1 ลำ
2. เครื่องยนต์ ยี่ห้อบี๊ก ขนาด 1 สูบ 10 แรงม้า	จำนวน 1 เครื่อง
3. เครื่องมืออวนล้อม ขนาดยาว 50 เมตร	จำนวน 1 ปาก
4. สัตว์น้ำเบญจพรรณ	จำนวน 5 กิโลกรัม
5. ยาเบื่อเมา	จำนวน 1 เม็ด
6. ไม้ไฟใช้ปักผูกอวน ความยาวประมาณ 3 เมตร	จำนวน 4 ลำ

เหตุเกิด บริเวณท้องที่ทะเลสาบสงขลา ต.เกาะข่อย อ.เมือง จ.สงขลา ได้นำผู้ต้องหาพร้อมของกลางส่งพนักงานสอบสวน สภ.อ.เมือง จ.สงขลา ตามปจว.ข้อ 8 คดีอาญาที่ 538/48 บัญชีของกลางลำดับที่ 384/48 ลงวันที่ 13 พฤษภาคม 2548 เวลา 10.00 น.เรียบร้อยแล้ว

กิจกรรมปลูกป่าชายเลนภายใต้โครงการ “ปาร์กีย์เลสาบ”

ชาวบ้านตำบลสทิงหม้อและแกนนำโครงการ “ปาร์กีย์เลสาบ” กลุ่มบ้านล่าง ร่วมกับเทศบาลตำบลสิงหนคร และบริษัทยูโนแคลไทยแลนด์ จำกัด ได้จัดกิจกรรมปลูกป่าชายเลน (ไม้โกงกาง) ภายใต้โครงการ “ปาร์กีย์เลสาบ” วัตถุประสงค์ เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชายเลนและคืนความสมบูรณ์ให้ผืนน้ำในพื้นที่หมู่บ้านบ้านล่าง จะทำการปลูกป่าชายเลนบริเวณแปลงปลูกป่าคลองเป็ง(บ้านล่าง) หมู่ที่ 2 ต.สทิงหม้อ จังหวัดสงขลา ในวันอังคารที่ 17 พฤษภาคม 2548

เจ้าหน้าที่ศูนย์ป้องกันและปราบปรามประมงทะเลภาคใต้ตอนล่าง จังหวัดสงขลา นำโดย นายชัชวาล อุบลไพศาล เจ้าหน้าที่บริหารงานประมง 6, นายมงคลรัตน์ แรกจางค์ เจ้าหน้าที่ประมง 4 พร้อมเจ้าหน้าที่ศูนย์ป้องกันและปราบปราม ๑ จังหวัดสงขลา ร่วมกันปลูกป่าชายเลน ร่วมกับชมรมประมงพื้นบ้านทะเลสาบตอนล่าง และชาวประมงบริเวณใกล้เคียง ซึ่งได้รับพันธุ์ไม้โกงกาง จาก ต.ท่าหิน โดยอาจารย์จางค์ ได้เพาะชำไว้ และจากชาวบ้านบริเวณใกล้เคียง จำนวน 8,000 ต้น ซึ่งได้ร่วมกันปลูกป่าชายเลนตามรายละเอียด ดังนี้

วันที่ 17 พฤษภาคม 2548 ปลูกป่าชายเลนที่ ม.2 บ้านล่าง อ.สิงหนคร จ. สงขลา จำนวน 3,000 ต้น

วันที่ 19 พฤษภาคม 2548 ปลูกป่าชายเลนที่ บ้านเขาเขียว อ.สิงหนคร จ. สงขลา จำนวน 2,000 ต้น

วันที่ 21 พฤษภาคม 2548 ปลูกป่าชายเลนที่ ม.1 บ้านใหม่ อ.สิงหนคร จ. สงขลา จำนวน 3,000 ต้น

ซึ่งส่วนใหญ่บริเวณที่ปลูกป่าชายเลนจะเป็นเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำของหมู่บ้านซึ่งเป็นที่เข้าใจกันว่าในเขตปลูกป่านี้ จะไม่มีการทำประมงที่ผิดกฎหมายและจากการที่เจ้าหน้าที่ของศูนย์ป้องกันและปราบปราม ๑ จังหวัดสงขลา ได้ร่วมปลูกป่าชายเลนในหลายครั้งได้รับความรู้สึกที่ดีและเข้าใจเจ้าหน้าที่มากขึ้น

สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา

ข่าวความก้าวหน้าเกี่ยวกับโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนในทะเลสาบสงขลา

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายที่จะให้เกษตรกรได้มีหลักประกันในการประกอบอาชีพ เช่นการมีสิทธิรับรองการเลี้ยงสัตว์น้ำในกระชัง การเข้าสู่แหล่งทุน สำหรับคุณสมบัติเกษตรกรที่จะเข้าร่วมโครงการจะต้องมาขึ้นทะเบียนกับกรมประมง ผลปรากฏว่ามีเกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียนกับสำนักงานประมงจังหวัด เมื่อปี 2547 ดังนี้

1. จังหวัดสงขลา ได้ประกาศเป็นที่อนุญาตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 2 แปลง แปลงที่ 1 ตั้งอยู่ที่ ต.หัวเขา อ.สิงหนคร มี 3 แปลง เนื้อที่ 300 ,291, และ 319 ไร่ ตามลำดับ ตามบัญชีรายชื่อและอาณาเขตที่อนุญาตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ต่อท้ายประกาศ ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2520 แปลงที่ 2 ตั้งอยู่ที่ ต.เกาะขย อ.เมือง เนื้อที่ 9,125 ไร่ ประกาศลงวันที่ 7 กรกฎาคม 2523 ในพื้นที่อนุญาตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ยังไม่มีเกษตรกรรายใดมาขอใบอนุญาตเพาะเลี้ยงแต่ประการใด

2. จากการสำรวจในพื้นที่ พบว่า มีเกษตรกรที่ได้ครอบครองพื้นที่

2.1 น้อยกว่า 100 ไร่ มีเกษตรกรที่เลี้ยงปลากะพงในกระชัง 948 ราย เนื้อที่ 91.78 ไร่ ตามตาราง

2.2 มากกว่า 100 ไร่ ไม่มี

3. ฉะนั้นเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ และเปิดโอกาสให้เกษตรกรที่ยังไม่ได้เข้าร่วมโครงการ

และมีพื้นที่เลี้ยงปลาในกระชัง ในที่อนุญาต และยังไม่ได้มาแสดงตน หรือ มาขออนุญาต เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือ ยังไม่ได้มาสอบสวนสิทธิ และ ยังประสงค์จะเข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ก็ให้นำสำเนาบัตรประชาชน และ สำเนาทะเบียนบ้านมาติดต่อกับฝ่ายพัฒนาการประมง สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา ในเวลาราชการได้ทุกวัน และหมดเขต ภายในวันที่ 15 มิถุนายน 2548 หรือสอบถามรายละเอียดที่ 074-311302

แปลงที่	ชื่อแปลงที่อนุญาต	ตำบล	อำเภอ	เนื้อที่(ไร่)	รายละเอียดการเลี้ยงในกระชัง		
					ราย	กระชัง	เนื้อที่(ตรม.)
1.	บ้านหน้าสุเหร่า	หัวเขา	สิงหนคร	300	107	552	8,685
2.	บ้านแหลมบ้านป่อท่อ	หัวเขา	สิงหนคร	291	252	1,355	33,495
3.	บ้านเขาเขียว	หัวเขา	สิงหนคร	319	332	1,848	58,743
4.	บ้านเกาะขย	เกาะขย	เมืองสงขลา	9,125	257	1,781	45,933
รวมทั้งสิ้น				10,035	948	5,539	146,856

รายงานผลการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ เดือนเมษายน 2548..

หน่วยงาน สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

วันที่ปล่อย	สถานที่ปล่อย	ชนิดพันธุ์สัตว์น้ำ	รวม	หมายเหตุ/หน่วยงานที่สนับสนุน/ ร่วมดำเนินงาน
		กึ่งกุลาคำ		
1 เม.ย 2548	ม.4-9 ต.เกาะนางคำ อ.ปากพะยูน จ.พัทลุง	กึ่งกุลาคำ	700,000	กึ่งบริจาคจากฟาร์มธรรมชาติ
3 เม.ย 2548	ม.1 ต.นาปะขอ อ.บางแก้ว จ.พัทลุง	กึ่งกุลาคำ	310,000	กึ่งบริจาคจากฟาร์มธรรมชาติ
8 เม.ย 2548	ม.2 ต.คูขุด อ.สทิงพระ จ.สงขลา	กึ่งกุลาคำ	350,000	กึ่งบริจาคจากฟาร์มธรรมชาติ
11 เม.ย 2548	ม.5-6 ต.ท่าหิน อ.สทิงพระ จ.สงขลา	กึ่งกุลาคำ	430,000	กึ่งบริจาคจากฟาร์มธรรมชาติ
26 เม.ย 2548	ม.1 ต.นาปะขอ อ.บางแก้ว จ.พัทลุง	กึ่งกุลาคำ	400,000	กึ่งบริจาคจากฟาร์มพีจีฟาร์ม
			2,190,000	
11 เม.ย 2548	ม.2 ต.เกาะหมาก อ.ปากพะยูน จ.พัทลุง	กึ่งกุลาคำ	500,000	ศพช.ปัตตานี
18 เม.ย 2548	ม.5 ต.ท่าหิน อ.สทิงพระ จ.สงขลา	กึ่งกุลาคำ	350,000	สาวช.
18 เม.ย 2548	ม.1-8 ต.เกาะใหญ่ อ.กระแสสินธุ์ จ.สงขลา	กึ่งกุลาคำ	375,000	สาวช.
			1,225,000	

จดหมายข่าว โครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลา